

Nagyböjti lelkigyakorlatunk vezetője, Dr. Fila Béla professzor úr április 5-én délelőtt tartotta meg előadását Ferenc pápa első enciklikájáról, apostoli buzdításáról, az evangélium hirdetéséről a mai világban. Szavaiból nagy szeretet és őszinte elismerés áradt a Szentatya személye és egyházmegújító törekvései iránt. Megéreztettem, sőt tudatosította bennünk, hogy egy igen komoly és mélyreható változás kezdetének vagyunk tanúi. Kiemelte, hogy Ferenc pápa az újító törekvéseit új keretbe foglalja, és ez a keret a XXI. sz. globális világának társadalmi problémahalmaza.

Megvilágította, hogy Az evangélium öröme mennyire gazdag mű. Súlypontja az egyház missziós átalakítása. Ez a címe az öt fejezetből álló munka első fejezetének. A második fejezet „A közösségi elköteleződés válságában” címet viseli. A harmadik címe: „Az evangélium hirdetése”, a negyediké: „Az evangelizáció társadalmi vetülete”, az ötödiké: „Lélekkel evangelizálók”. Az előadás időkorlátja csak az első két fejezet tartalmának részletesebb bemutatását engedte meg.

Az előadó nagy átéléssel és hitelesen tolmácsolta az enciklika bevezető szavait: „Az evangélium öröme betölti azok szívét és egész életét, akik találkoznak Jézussal. Akik engedik, hogy üdvöztse őket, azok megszabadulnak a bűntől, a szomorúságtól, a belső ürességtől és az elszigetelődéstől. Jézus Krisztussal mindig megszületik és újjászületik az öröm.” „A megújuló és önmagát közlő öröm” magyarázatának hitelességét az a személyesség adta meg, amellyel Béla atya beszámolt a témához kapcsolódó saját lelkipásztori élményeiről és tapasztalatairól. Megtisztelőnek éreztem, hogy papi személyiségének önreflexiós gondolatait is megosztotta velünk, hallgatóságával. Ebben a természetes közvetlenségben rokon vonást véltem fölfedezni Ferenc pápa személyiségével. Az öröm végső forrása az a személyes bizonyosság, hogy végtelenül, minden értelmet meghaladó módon szeretve vagyunk.

Ferenc pápa legfőbb törekvése az, hogy az egyház ma, a Mester példáját hűségesen követve, kilépjen hirdetni az evangéliumot mindenkinek, mindenütt, minden alkalommal, félelem és megtorpanás nélkül. A „kilépő” egyház missziós testvérközösség, amely kezdeményez, bevonódik, kísér, gyümölcsöt hoz, ünnepel. Ez azt jelenti, hogy az evangelizáló közösség megteszi az első lépést, elébe megy a másik embernek, keresi a távollevőket, meghívja a kirekesztetteket, türelmes és nem hagyja figyelmen kívül a korlátokat. Figyel a gyümölcsökre, minden apró kis győzelmet, evangelizációs előrelépést meg tud ünnepelni.

A „kilépő” egyház fontos jegye a megtérő lelkipásztorkodás, amely a struktúrák megújítását követeli meg. Ehhez az egyháznak el kell mélyítenie önismeretét, azaz szembe kell néznie saját

ideális képével, amilyennek Jézus Krisztus akarja, és azzal a valóságos arccal, amelyet ma mutat. A struktúrák megújításában fontos szerep jut a plébániáknak. Közelebb kell kerülniük az emberekhez, az élő közösség és a részvétel tereivé kell válniuk, hogy teljesen a misszióra irányuljanak.

A missziós lelkipásztorkodás igehirdetésének az evangélium szívét kell kifejezésre juttatnia. Az evangélium mindenekelőtt arra hív, hogy válaszoljunk Isten üdvözítő szeretetére, felismerve őt embertársainkban, lépünk ki önmagunkból, hogy a felebarát javát keressük. Az evangelizációban nagy figyelmet kell fordítani a korszerű nyelvi kifejezési formák keresésére, és tudatosítani kell, hogy a misszió a konkrét körülmények korlátai között folyik. A „kilépő” egyház nyitott ajtajú egyház, nyitott szívű anya.

Az enciklika II. fejezete a jelen világ néhány kihívásának elemzésével kezdődik. A pápa a leghatározottabban nemet mond a kirekesztő és az egyenlőtlenségen alapuló gazdaságra, mert a fogyasztói társadalom önző kultúrája elkábítja az embert, részvétlenné teszi és kialakítja a közömbösség globalizációját. Ugyanígy nemet mond a pénz új bálványozására is. Elutasítja azt az ideológiát, amely védelmezi a piac feltétlen autonómiáját és a pénzügyi spekulációt, ezért tagadja az államok beavatkozási jogát a közjó védelmére. Ezen ideológia mögött az etika és Isten elutasítása áll. A pápa hangsúlyozza, hogy a pénznek szolgálnia és nem kormányoznia kell. Felhívja a figyelmet, hogy a növekvő társadalmi egyenlőtlenség erőszakot szül, amely aláássa a vágyott biztonságot.

Korunk kulturális kihívásai közül elsőként a média és a szórakoztatóipar negatív hatásait említi Ferenc pápa. Fontos kihívás a globalizált individualizmus, amely rombolja a családi kapcsolatokat és mélyíti a család válságát. Végül a hit inkulturációjának kihívásait és a városi kultúrák kihívásait említi a pápa.

A fejezet második részében a lelkipásztorkodásban munkálkodók kísértéseiről kapunk áttekintést. Ezek: az önző lustaság, a terméketlen pesszimizmus, a spirituális világiasság és az egymás közötti belháborúk. A kihívások mellett ugyanakkor korunk globális kultúráját az emberi kommunikáció hálózatainak és eszközeinek eddig soha nem látott fejlődése jellemzi. Jó, ha kilépünk önmagunkból azért, hogy másokkal egyesüljünk, szolidáris közösséget teremtsünk. Ferenc pápa határozott igent mond a Jézus Krisztus által létrehozott új kapcsolatokra.

Előadásának végén Béla atya ismét kiemelte „Az evangélium örömének” ihletett, személyes, lírai hangnemét, felkeltve vágyunkat a teljes mű megismerésére.

Szalamín Edit